

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

. ÚS 121/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2016 prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, advokátska kancelária, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, pre namietané porušenie základného práva nebyť stíhaný alebo pozbavený slobody inak ako z dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2014 zo 16. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2015 doručená sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva nebyť stíhaný alebo pozbavený slobody inak ako z dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom

podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 59/2014 zo 16. októbra 2014.

Sťažovateľ v dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 170/2012-144 zo 17. januára 2013 bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že „dňa 21. 8. 2012 v čase okolo 05.20 hod. do 05.30 hod. vo vchode obytného bloku s popisným č. 14/33 na ulici [REDAKOVANÉ] prišiel ku svojej manželke [REDAKOVANÉ], ktorá išla do práce a žiadal od menovanej mobilný telefón, pričom [REDAKOVANÉ] mu mobilný telefón odmietla vydať, tak ju následne zozadu chytil jednou rukou za vlasy, druhou rukou jej zakryl ústa, nakoľko menovaná kričala o pomoc, povedal jej, aby bola ticho, následne ju zvalil na zem, kde jej prehľadával vrecká na nohaviciach a z pravého predného vrecka jej odcudzil obranný sprej značky NATO, z pleca jej stiahol tašku, z ktorej odcudzil peňaženku hnedej farby, v ktorej sa nachádzali 1 ks. ružového zapalovača, krabička cigariet zn. Parmount, 1 ks. stravného lístka v hodnote 2,85 Eur, 1 ks. kartička č. účtu Slovenskej sporiteľne, 1 ks. kartička č. účtu ČSOB banky, 1 ks. grid karty Slovenskej sporiteľne, 1 ks. karta Dráčik, 1 ks. CBA karta, pričom jej nebolo spôsobené žiadne zranenie a odcudzením vecí jej bola spôsobená škoda vo výške 4,85 Eur“, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sťažovateľ na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona súd sťažovateľovi uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 To 29/2013-175 z 19. júna 2013 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že rozhodnutia súdov boli podľa jeho názoru založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, a teda na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd na základe prezentovaných právnych záverov v odôvodnení svojho uznesenia skonštatoval, že v trestnej veci sťažovateľa je zrejmé, že dôvod dovolania upravený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku splnený nie je, a preto dovolanie s použitím § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Sťažovateľ namieta nesprávnosť záverov konajúcich všeobecných súdov, a to najmä pokiaľ ide o právne posúdenie naplnenia formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, v prípade ktorej *„sa vyžaduje, aby vec, ktorej sa páchatel' za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného zamýšľa zmocniť, bola vo vzťahu k páchatel'ovi vždy vecou cudzou“*.

Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že poškodená bola v čase skutku jeho manželkou, pričom *„podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Pri bezpodielovom vlastníctve manželov nie je vec nadobudnutá manželmi počas trvania manželstva cudzou vecou, ktorá by bola spôsobilým hmotným predmetom útoku pri trestnom čine krádeže (resp. lúpeže) spáchaným druhým manželom. (Ivor J. a kolektív, Trestné právo hmotné 2, 2010, str. 148). V rámci celého trestného konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku okresného súdu nebola riešená otázka bezpodielového vlastníctva medzi odsúdeným a poškodenou. Veci, ktoré mal odsúdený odcudziť patrili do BSM a preto neboli spôsobilými hmotnými predmetmi útoku v zmysle skutkovej podstaty trestného činu lúpeže.“*

Sťažovateľ tiež poukázal na stabilizovanú súdnu judikatúru, podľa ktorej *„vec, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je vo vzťahu k obom manželom cudzou vecou, ktorá by mohla byť spôsobilým predmetom trestného činu krádeže či lúpeže“*

spáchaného druhým z manželov (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 13. júna 2001 sp. zn. 7 Tz 120/2001)“.

Sťažovateľ je presvedčený, že „mobilný telefón patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov svedčia aj rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, v ktorých boli mobilné telefóny prejednávané v rámci vyporiadania BSM a následne prikázané do vlastníctva jedného z manželov, (napr. rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 2. 10. 2012, sp. zn. 7C/361/2005)“.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ uzatvára, že skutok vymedzený v skutkovej vete rozsudku, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným, „nemôže naplňať skutkovú podstatu trestného činu lúpeže, nakoľko odcudzené veci neboli vo vzťahu k odsúdenému vecami cudzími. Tieto veci patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ bol v danom prípade bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže v rozpore so zákonom, keď sa zmocnil veci, ktorá nebola cudzia, ale patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.“.

V závere svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva sťažovateľa nebyť stíhaný alebo pozbavený slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 10. 2014 sp. zn. 5 Tdo 59/2014 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. 10. 2014 sp. zn. 5 Tdo 59/2014 zrušuje.

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. 6. 2013 sp. zn. 4To 29/2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva úhradu trov konania v sume 296,44 €, ktoré je mu Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný uhradiť na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľa týkajúcich sa porušenia označeného základného práva a práva je založená na tvrdení o „nesprávnosti“ záverov najvyššieho súdu, ktorý, rovnako ako krajský súd a okresný súd, nesprávne právne posúdil konanie sťažovateľa ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd preskúmal namietané uznesenie najvyššieho súdu, v ktorého odôvodnení sa vo vzťahu k sťažovateľových dovolacím námietkam, ktoré tvoria aj jadro sťažnosti podanej ústavnému súdu, uvádza:

«V dovolaní obvinený namietal nesprávne právne posúdenie súdeného skutku ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. z dôvodu, že nebol naplnený jeden zo zákonných znakov základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu, konkrétne normatívny znak „cudzia vec“.

Námietka obvineného je právneho charakteru, obsahovo teda zodpovedá uplatnenému dovolaciemu dôvodu, preto dovolací súd skúmal, či bola zo strany obvineného uplatnená dôvodne.

Trestný zákon v § 8 definuje trestný čin ako protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Skutkové podstaty jednotlivých trestných činov upravuje Trestný zákon vo svojej druhej (osobitnej) časti.

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. sa trestného činu lúpeže dopustí ten, kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Za to sa potrestá odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa ods. 2 písm. d/ ust. § 188 Tr. zák. odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., chránenou osobou sa rozumie blízka osoba. Podľa ods. 2 cit. par., ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zák., sa na účely tohto zákona blízkou osobou rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Trestný čin lúpeže podľa § 188 Tr. zák. má dva objekty, prvým je osobná sloboda a druhým majetok. Z hľadiska systematiky osobitnej časti Trestného zákona je ale lúpež zaradená medzi trestné činy proti slobode (viď druhá hlava, prvý diel osobitnej časti Tr. zák.), čím je zdôraznený práve prvý objekt - osobná sloboda v zmysle slobodného rozhodovania jednotlivca v majetkovej sfére.

Lúpež patrí medzi násilné trestné činy, keďže objektívna stránka tohto ustanovenia ako obligatórny znak vyžaduje použitie násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

Násilím pri trestnom čine lúpeže rozumieme použitie fyzickej sily zo strany páchatel'a určenej k prekonaniu alebo zamedzeniu kladeného alebo očakávaného odporu napadnutej osoby. Násilie musí byť prostriedkom nátlaku na vôľu napadnutej osoby, nie je ale podmienkou, aby napadnutá osoba kládla odpor. Hrozbou bezprostredného násilia rozumieme hrozbu takým násilím, ktoré má byť vykonané ihneď potom, ako sa napadnutá osoba odmietne podrobiť vôli páchatel'a. Táto hrozba nemusí byť výslovná, postačí aj konkludentný prejav, pokiaľ je z neho i z ďalších okolností zrejmé, že sa násilie uskutoční ihneď, len čo sa napadnutý nepodrobí vôli páchatel'a (pozri R 50/1957).

Trestný čin lúpeže je dokonaný už použitím násilia resp. hrozby bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, bez ohľadu na to, či sa páchatel' veci skutočne aj zmocnil. Z tohto pohľadu preto nie je podstatná ani hodnota veci. O lúpež ide dokonca aj v prípade, ak poškodenému žiadna škoda nevznikla, napríklad preto, lebo páchatel'om požadovanú vec (napr. peňaženku, mobil) poškodený nemal pri sebe (pozri R 19/1965).

Z hľadiska subjektívnej stránky musí pri trestnom čine lúpeže úmysel páchatel'a smerovať k zmocneniu sa cudzej veci. Pod zmocnením sa veci rozumie skutočnosť, že si páchatel' zjedná možnosť s vecou voľne disponovať sám podľa svojej vôle, v dôsledku čoho vylúči z dispozície vecou toho, kto ju mal dosiaľ u seba (môže sa jednať o vlastníka veci, správcu alebo aj inej osoby, ktorá má vec oprávnené u seba). Poškodený teda nemusí byť vlastníkom veci, stačí, že ju má vo svojej dispozícii.

Ak by páchatel' s použitím násilia alebo hrozby bezprostredného násilia odňal niekomu vec, ktorá mu patrí a ktorú predtým napadnutému zveril, nešlo by o lúpež, ale o trestný čin vydierania podľa § 189 Tr. zák. (pozri R 13/1976).

Pri trestnom čine lúpeže tak musí ísť z pohľadu páchatel'a o cudziu vec. Cudzou vecou pritom rozumieme vec, ktorá nepatrí páchatel'ovi buď vôbec, alebo nepatrí výlučne len jemu (spoluvlastníctvo).

Vec, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je vo vzťahu k obom manželom cudzou vecou, ktorá by mohla byť spôsobilým predmetom trestného činu krádeže či lúpeže spáchaného druhým z manželov (pozri uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 13. júna 2001, sp. zn. 7 Tz 120/2001).

Vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi (§ 136 ods. 1, ods. 2 Obč. zák.).

Podľa § 143 Obč. zák. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (ďalej už len BSM) je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Pri určovaní rozsahu BSM vychádza Občiansky zákonník z troch kritérií. Prvým je časové, t. j. kedy bola vec nadobudnutá, druhým kritériom je spôsob nadobudnutia veci a tretím účel, ktorému vec slúži.

Nie všetky veci nadobudnuté za trvania manželstva niektorým z manželov patria do BSM. Určité veci Občiansky zákonník z BSM vylučuje napriek tomu, že boli nadobudnuté

za trvania manželstva. Medzi inými sú to i veci, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe len jedného z manželov. Pri posudzovaní povahy vecí súdna prax ustálila, že je potrebné dôsledne skúmať nielen to, či je vec spôsobilá slúžiť potrebe len jednému z manželov, ale aj to, či skutočne slúžila výlučne jednému z manželov. Za splnenia týchto podmienok vec bez ohľadu na jej hodnotu nepatrí do BSM (Zhodnotenie Najvyššieho súdu ČSSR z 3. februára 1972, sp. zn. Cpj 86/1971, R 42/1972).

Do kategórie vecí slúžiacich podľa svojej povahy osobnej potrebe len jedného z manželov súdna prax zaradila hnutelné veci ako napr. spodné prádlo, odevy, šaty, topánky a pod. Vyplýva to jednak zo spotrebného charakteru predmetných vecí a tiež z hľadiska ich delenia na dámske (ženské) a pánske (mužské). Niet pochyb o tom, že do tejto kategórie patria aj kabelky a peňaženky, lebo to sú takisto spotrebné veci, ktoré aj z hľadiska ich delenia na dámske (ženské) a pánske (mužské), reálne slúžia osobnej potrebe len jednému z manželov. Obdobné závery platia i vo vzťahu k mobilnému telefónu, ktorý v dnešnej dobe má pravdepodobne každý obyvateľ Slovenska, čomu nasvedčuje skutočnosť, že penetrácia mobilných služieb v prvom polroku 2014 na Slovensku dosiahla 119,96 %, keď mobilní operátori evidovali spolu 6,526 mil. aktívnych SIM kariet. V priemere tak na každého obyvateľa Slovenska vychádza viac ako jedna aktívna SIM karta (zdroj: <http://www.itnews.sk/spravy/telekomunikacie/2014-08-11/c164580-penetracia-mobilnych-sim-kariet-dosiahla-11996>).

Manželia [REDAKOVANÉ] v tomto smere neboli žiadnou výnimkou, lebo aj v ich domácnosti mal každý z manželov svoj vlastný mobilný telefón. Uvedená skutočnosť vyplýva z výpovede samotného obvineného (výpoveď z prípravného konania 21. augusta 2012 v spise na č. l. 28, ktorú potvrdil aj v konaní pred súdom), keď vysvetľujúc dôvody, pre ktoré od manželky žiadal jej mobilný telefón, obvinený uviedol, že to bolo z dôvodu, že potreboval zavolať kolegovi do práce, že nepríde a na svojom mobilnom telefóne nemal kredit. Z tejto výpovede pritom jednoznačne vyplýva, že obvinený dôsledne rozlišoval medzi manželkiným a svojim vlastným mobilným telefónom (...nech mi dá (manželka) svoj telefón... že mi (manželka) svoj telefón nedá..., na svojom telefóne som nemal kredit... atď.), nehovoril o ich spoločných mobilných telefónoch. Bol si tak teda plne vedomý toho, že každý z nich pre svoju osobnú potrebu používa svoj vlastný mobilný telefón.

Aj v prípade mobilného telefónu patriacemu manželovi/lke môže ísť o cudziu vec, pokiaľ vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uvedený mobilný telefón slúžil potrebe len jednému z manželov. V prípade, že jeden z manželov použil násilie v úmysle zmocniť sa tohto mobilného telefónu, pôjde o trestný čin lúpeže podľa § 188 Tr. zák.. nakoľko ide o cudziu vec, ktorá nepatrila do bezpodielového vlastníctva manželov.

Dovolací súd, aplikujúc vyššie uvedené právne úvahy na súdmi oboch stupňov zistený skutkový stav, rovnako dospel k záveru, že skutok uvedený v tzv. skutkovej vete výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa, bol súdmi oboch stupňov správne právne kvalifikovaný ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr, zák. v spojení s ust. § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a ust. § 127 ods. 4 Tr. zák., lebo obvinený proti inému (manželke) použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci (jej mobilného telefónu) a čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe.

Pre úplnosť treba uviesť, že trestný čin lúpeže bol v tomto prípade dokonaný už v okamihu, kedy obvinený použil násilie v úmysle zmocniť sa mobilného telefónu svojej manželky, ktorý bol v jej výlučnom vlastníctve a vo vzťahu k obvinenému bol preto vecou cudzou. Nevyžadovalo sa, aby sa predmetného mobilného telefónu za použitia násilia či jeho hrozby obvinený aj skutočne zmocnil. Z hľadiska trestného práva bol úplne irelevantný dôvod, pre ktorý tak obvinený konal (chcel zavolať z manželkinho mobilu do práce, že nepríde, lebo bol opitý).

Z tohto pohľadu (dokonaný vs. dokončený trestný čin) potom odvolacia a tiež dovolacia argumentácia obvineného, že veci, ktoré vzal z manželkinej kabelky, nepovažoval za jej osobné veci, ale za ich spoločné, nakoľko sú manželia a spoločne môžu disponovať spoločnými účtami, ako aj kartičkami poistenca ich detí, nebola podstatná, lebo v momente, kedy tieto veci manželke vzal bol už trestný čin lúpeže dokonaný (boli splnené všetky formálne znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu predpokladané Trestným zákonom). Okolnosť, že obvinený trestný čin lúpeže aj dokončil tým, že sa zmocnil vecí opísaných v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorých niektoré skutočne patrili do BSM obvineného a poškodenej manželky (s výnimkou peňaženky, ktorá rovnako patrila výlučne poškodenej manželke a kartičiek (správne preukazov - pozn.) poistencov, ktoré sú majetkom poisťovne), nemala vplyv na právnu kvalifikáciu skutku.»

V súvislosti s citovaným ústavným súdom považuje za potrebné v prvom rade poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Vychádzajúc z uvedených právnych východísk ústavný súd zdôrazňuje, že na posúdenie splnenia dôvodnosti dovolania je zásadne príslušný najvyšší súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom

(v preskúmvanej veci najvyšším súdom) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci najvyšším súdom – osobitne jeho závery – takéto nedostatky nevykazujú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd sa jasne a zrozumiteľne vysporiadal so zásadnou dovolacou námietkou sťažovateľa spočívajúcou v tvrdení o nesprávnom právnom posúdení jeho veci súdmi nižšieho stupňa. Argumentácia najvyššieho súdu je logická, konzistentná a vyčerpávajúca. Interpretácia príslušných ustanovení Trestného zákona, ale tiež Občianskeho zákonníka, ktorú vo svojom rozhodnutí prezentoval najvyšší súd, je podľa názoru ústavného súdu založená na ústavne akceptovateľnom výklade relevantnej právnej úpravy. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad najvyššieho súdu nevykazuje ani nedostatky v podobe arbitrárnosti či svojvôle a nijak nenasvedčuje tomu, že by bol sťažovateľ stíhaný a pozbavený osobnej slobody v rozpore so zákonom, alebo za konanie, ktoré by nebolo podľa právnej úpravy trestným činom.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti nezaoberal (zrušenie napadnutých rozhodnutí, návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2016